

เชษฐชัยญา อนุเคราะห์วิทยา 2550: ผลกระทบของการชดเชยการขาดดุลงบประมาณต่อการ
การบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน ปริญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรุณี ปัญญาสวัสดิ์สุทธิ์, ศ.ค. 101 หน้า

ในการศึกษาเรื่อง การชดเชยการขาดดุลงบประมาณต่อการใช้จ่ายภาคเอกชนมี
จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลกระทบ เมื่อรัฐบาลชดเชยการขาดดุลงบประมาณ โดยการกู้ยืมเงินจาก
ธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารพาณิชย์จะส่งผลกระทบต่อการใช้จ่ายภาคเอกชนแตกต่าง
กันอย่างไร โดยสร้างแบบจำลองขนาดเล็ก เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของการชดเชยการขาดดุล
งบประมาณต่อการใช้จ่ายภาคเอกชนผ่านตัวแปรอัตราดอกเบี้ย ความมั่งคั่ง และปริมาณเงิน ซึ่งการ
ประมาณค่าตัวแปรในแบบจำลองทางเศรษฐมิติโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดสองชั้น และทดสอบ
สมการของแบบจำลองเพื่อดูความสามารถอธิบายพฤติกรรมของตัวแปรได้ดีเพียงใด รวมทั้งใช้
วิธีการSimulation ในการประยุกต์ใช้แบบจำลองเพื่อทดสอบผลกระทบ รวมทั้งการเปรียบเทียบ
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงการชดเชยการขาดดุลงบประมาณที่มีต่อการใช้จ่ายภาคเอกชน
โดยใช้ข้อมูลรายไตรมาสตั้งแต่ ไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2538 ถึงไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2548

ผลการศึกษาพบว่า การชดเชยการขาดดุลงบประมาณมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญต่อ
การใช้จ่ายภาคเอกชน อัตราดอกเบี้ย และปริมาณเงิน โดยเมื่อรัฐบาลใช้นโยบายการคลังขาดดุล
งบประมาณโดยการกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทย จะส่งผลให้ปริมาณเงินเพิ่มขึ้น อัตรา
ดอกเบี้ยลดลง ทำให้การลงทุนภาคเอกชนขยายตัว แต่ในด้านการบริโภคภาคเอกชน ปริมาณเงินที่
เพิ่มขึ้นจะทำให้เกิดเงินเฟ้อ ซึ่งจะทำการบริโภคภาคเอกชนขยายตัวได้ไม่มาก ส่วนในกรณีที่
รัฐบาลกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์จะทำให้อัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น ส่งผลให้การลงทุนภาคเอกชนลดลง
ขณะที่การบริโภคภาคเอกชนจะเพิ่มขึ้นจากความมั่งคั่งที่เพิ่มขึ้น